



**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOSCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



Załącznik do Uchwały nr 297/231/IV/2013

**Stanowisko Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem
Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 w zakresie
oceny przesłanek i formy zwrotu środków dofinansowania w projektach**

Katowice, styczeń 2013 r.

Stanowisko Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 w zakresie dokonywania zwrotu środków dofinansowania zostało opracowane w wyniku pojawiających się wątpliwości Beneficjentów w zakresie zmian w projektach, w tym w okresie trwałości projektów.

Ze względu na istotę i konsekwencje dotyczące zwrotów dofinansowania, Zarząd Województwa Śląskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, przyjął następujący schemat postępowania w kontekście dokonywanych przez Beneficjentów zwrotów dofinansowania w okresie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu.

Konieczność dokonania zwrotu dofinansowania przekazanego w ramach realizowanego projektu może być spowodowana przesłankami o następującym charakterze:

- 1) Wynikające z nieprawidłowości, w związku z naruszeniem przepisów prawa, do których doszło po stronie Beneficjenta, w tym w przypadku wystąpienia zmian w zakresie założeń projektu, naruszających art. 55, art. 56, art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, wynikających z celowego działania Beneficjenta wprowadzającego w błąd Instytucję Zarządzającą.
- 2) Wynikające ze zmian mających wpływ na kwalifikowalność wydatków oraz na wysokość przyznanego dofinansowania, a nie stanowiących nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt. 7 ww. Rozporządzenia, w szczególności:
 - Zmian wpływających na poziom kwalifikowalności podatku VAT;
 - Zmian w zakresie kwalifikowalności wydatków ze względu na wystąpienie niezależnych od Beneficjenta okoliczności, wpływających na brak utrzymania celów lub wskaźników rezultatu;
 - Wprowadzenia (lub zamiaru wprowadzenia) istotnych zmian do założeń analizy finansowej wynikających ze zmiany polityki taryfowej;
 - Wprowadzenia (lub zamiaru wprowadzenia) zmian do założeń analizy finansowej wynikających z pojawienia się wyższych lub nowych (niezaplanowanych) źródeł przychodu na projekcie, w tym istotnych przychodów incydentalnych, skutkujących zmniejszeniem maksymalnego dopuszczalnego poziomu pomocy finansowej, wynikającej z tzw. luki w finansowaniu.

Przy określaniu konsekwencji wynikających z konieczności dokonania zwrotu środków dofinansowania, Instytucja Zarządzająca każdorazowo przeprowadza pogłębioną analizę czynników wpływających na określone działanie Beneficjenta.

Zwrot dofinansowania, wynikający z potwierdzonej na podstawie art. 2 pkt. 7 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 przez Instytucję Zarządzającą

nieprawidłowości, następuje na podstawie art. 207 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) lub art. 211 ustawy z 30 czerwca 2005 r (Dz. U. nr 249, poz. 2104 z późn. zm.)

Zgodnie z art. 207 w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości
- podlegają zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy, z zastrzeżeniem ust. 8 i 10.

Zgodnie z w/w artykułem Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu kwoty nieprawidłowości wraz odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Jeśli konieczność zwrotu przekazanych środków nie wynika ze stwierdzonej przez Instytucję Zarządzającą nieprawidłowości w działaniu Beneficjenta w momencie wydatkowania i rozliczania środków (na etapie wniosku o płatność), wówczas IZ RPO WSL może wezwać Beneficjenta do zwrotu dofinansowania w zakresie kosztów niekwalifikowanych – bez konieczności zwrotu odsetek.

Decyzję w tym zakresie indywidualnie podejmuje Instytucja Zarządzająca RPO WSL po przeprowadzeniu analizy uwzględniającej m.in:

- moment wystąpienia zdarzenia
- wpływ na cele i rezultaty projektu
- odniesienie do założeń projektu przedstawionych we wniosku o dofinansowanie i studium wykonalności
- wpływ na wysokość maksymalnego poziomu wsparcia
- konieczność sporządzenia nowej analizy finansowej (tzw. luka finansowa)
- motywy i działania Beneficjenta
- czynniki zewnętrzne, niezależne od działań Beneficjenta

W analizie uwzględnione zostaną również działania Beneficjenta w momencie rozliczenia środków lub aplikowania o środki, w tym przypadki celowego zatajenia, a możliwych do przewidzenia przychodów, niedoszacowanie ich wartości na etapie pierwotnej kalkulacji luki finansowej, a także umyślne zawyżanie kosztów inwestycyjnych przyjętych do analizy.

Po dokonanej analizie, Instytucja Zarządzająca przedstawi Beneficjentowi swoje stanowisko w formie pisemnej. W przypadku konieczności zwrotu dofinansowania bez konieczności zwrotu odsetek, IZ zobowiązuje Beneficjenta do zwrotu środków w kwocie należności głównej w wyznaczonym w piśmie terminie.

W przypadku odmowy zwrotu dofinansowania przez Beneficjenta w terminie wyznaczonym przez IZ RPO WSL, będzie to potraktowane jako naruszenie zapisów art. 207 ust.1 pkt. 3 Ustawy o finansach publicznych - jako pobranie nienależnie lub w nadmiernej wysokości. W takim przypadku Instytucja Zarządzająca przystąpi do procedury stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wykorzystania nienależnych środków dofinansowania i uruchomi proces związany z odzyskaniem wsparcia w trybie administracyjnym.

Zastosowanie w tym przypadku będzie miało żądanie zwrotu dofinansowania w trybie decyzji administracyjnej zgodnie z art. 207 Ustawy o finansach publicznych wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Przepisy, wytyczne i dokumenty na podstawie których opracowano niniejsze stanowisko:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2009.157.1240 z późn. zm.).
2. Artykuł 55 (Projekty generujące dochód); Artykuł 56 (Kwalifikowalność wydatków); Artykuł 57 (Trwałość operacji), Artykuł 98 (Korekty finansowe dokonywane przez państwo członkowskie)
Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U.U.E.L.2006.210.25 z późn. zm.).
3. Wytyczne IZ RPO WSL dot. kwalifikowalności wydatków, w szczególności pkt. 10.3
4. Zapisy umowy o dofinansowanie
m.in. § 18 ust 3. W razie wystąpienia niezależnych od Beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej, powodujących konieczność wprowadzenia zmian do Projektu, Strony Umowy uzgadniają zakres zmian w Umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu.
5. Pismo Komisji Europejskiej E dot. incydentalnych dochodów z dnia 18.07.2008 (DG REGIO); Subject: „Accidental Incomem” on projects co-financed by the Structural Funds (...) Reference: letter dated 29 April 2008 – DPI-IV-92110-(9)-13-MZi/08.
6. Pismo Ministerstwa Rozwoju Regionalnego DKR-VII-8261(0)-54-KL/11 z dnia 16.05.2012 dot. odzyskiwania wypłaconych środków dofinansowania.